

1a – titulní strana: Effigies Virorum Ervditorvm, atqve artificvm Bohemiae et Moraviae, vna cum brevi vitae opervmqve ipsorum enarratione. Pars I.. -- Pragae : In officina libraria Wolfgangi Gerle, 1773. https://aleph.nkp.cz/F/?func=direct&doc_number=000195259&local_base=STT

Digitalizované faksimile exempláře z NK ČR (porovnejte provenienční znaky na titulní straně): <https://books.google.cz/books?vid=NKP:1003613715&printsec=frontcover#v=onepage&q&f=false>

1b

1

CAROLVS

O. VARTVS

ROMANORVM IMPERATOR, ET REX
BOHEMIAE,

Litterarum non minus quam PATRIAE PATER. Lucem is adspexit Pragæ in Bohemia, anno salutis CIOCCCXIV. Tenuera admodum ætate, utpote vixdum septennis puerulus, a patre missus in Galliam, in aula CAROLI PVLCHRI Regis, cognati sui, omnibus regio principe dignis disciplinis excultus est; cumque ingenio esset sagaci, & ad quidvis celeriter arripiendum promptissimo; quinque examuffim callebat linguas: Bohemicam, Teutonicam, Latinam, Gallicam, atque Italicam; neque ullum prope fuit ea ætate artium, scientiarumque genus, in quo non ad miraculum excelleret. Mortuo parente ad Regni gubernacula admotus omnes Bohemiæ Reges, decessores suos, ut splendore, rerumque gestarum magnitudine, ita in primis litterarum amore superavit. Cum regnum suum saluberrimis legibus, urbium & sumtuosissimorum ædificiorum magnificentia, templorum & cœnobiorum structuris, plurimisque felicitatis publicæ præfidiis exornasset, nihil tamen se fecisse ratus est, nisi & Academiam seu scientiarum, ut tum vocabant Vniuersitatem in carissima sibi urbe institueret. Itaque accitis e Gallia, Italia ac Germania peritissimis omnium scientiarum viris, excitatisque etiam, amplissimorum præmiorum spe proposita, domesticorum ingeniis, A. C. CIOCCCXLVII novam hanc divinarum, humanarumque scientiarum arcem, eamque primam omnium in Germania, impetratis ad id a CLEMENTE VI. Pontifice Max. privilegiis felici auspicio

A

auspicio

K A R L

der Vierte,

römischer Kaiser und König von Böhmen.

Dieser erhabene Monarch, der zugleich der größte Beförderer der Wissenschaften in seinem Vaterlande war, ist im Jahre 1314 zu Prag in Böhmen geboren worden. Kaum hatte er das siebente Jahr erreicht, als ihm sein Vater nach Frankreich an den Hof seines Anverwandten *Karl des Schönen* schickte, wo er in allen einem königlichen Prinzen anständigen Kenntnissen unterrichtet wurde; so, daß er sich mit gleicher Fähigkeit in der böhmischen, deutschen, lateinischen, französischen und wälschen Sprache ausdrückte, und mit einer unglaublichen Lehrbegierde und Fähigkeit allen Gattungen der Künste und Wissenschaften, die damals im Schwunge waren, mit gleichem Eifer oblag. Nach dem Tode seines Vaters übernahm er die Regierung, und nachdem er seine Staaten mit den heilsamsten Gesetzen versehen, mit den prächtigsten Gebäuden ausgezieret, und alles, was zur Wohlfahrt seiner Länder dienen konnte, angeordnet hatte, hielt er es für eine seiner wesentlichsten Pflichten, seinen Unterthanen alle Gelegenheit zu verschaffen; sich in was immer für einer Classe der Wissenschaften zu unterrichten. In dieser Absicht suchte er die dienlichsten Mittel hervor seine theure Vaterstadt zu einen Sammelplatz der Gelehrten zu machen. Er berief die gelehrtesten Männer

A

aus

2a – titulní strana: Beschreibung von Karlsbad. -- Mit einem illuminirten Kupfer. -- Prag : bey Calve, 1797. https://aleph.nkp.cz/F/?func=direct&doc_number=000033293&local_base=STT

Digitalizované faksimile exempláře z NK ČR (porovnejte provenienční znaky na titulní straně): <https://books.google.cz/books?vid=NKP:1002294356&printsec=frontcover#v=onepage&q&f=false>

Steinbrücke bey Karlsbad
auf dem Weg' nach dem Dorfe Tříkorn.

2b

---

*Wasserdämpfe und Luftsaures
Gas.*

Man würde indess irren , wenn man glaubte , daß dieses künstliche steinerne Behältniß ganz mit Wasser angefüllt sey ; ein beträchtlicher Theil der im Karlsbader Wasser enthaltenen Luftsäure , oder des kohlenfaurer Gasses , wird zugleich mit einer grossen Menge elastischer Wasserdämpfe durch die Gewalt der Hitze entbunden , und füllt beständig den Raum zwischen dem Spiegel des Wassers , und dem das ganze einschliessenden steinernen Gewölbe an. Die Elastizität dieser gasförmigen Flüssigkeiten wird durch die Hitze selbst sehr beträchtlich vermehrt , und würde , da ihre

der, vor dem erstaunten Blicke derjenigen, die Augenzeugen dieses Unglücks waren, und die gebeugt, durch die Schwere desselben, eine so glückliche und vollkommene Erholung, in so kurzer Zeit kaum glaublich fanden.

Anzahl der Gebäude in Karlsbad, und Bauart derselben.

Die Anzahl aller Gebäude, Kirchen, Säle, Komödien - Schul - Kranken - und Armenhäuser in Karlsbad beläuft sich auf 380 Nummern. Darunter befinden sich nach der letzten großen Feuersbrunst noch etwa 40 unaufgebaute Wohnungen oder Brandstellen. Der Bauart der Häuser nach könnte man Karlsbad füglich in die ältere und neuere Stadt abtheilen. Jene begreift alles,

Grazie sucht itzt wetteifernd durch die Nettigkeit und das Geschmackvolle des Anzugs Auge und Gefühl zu fesseln.

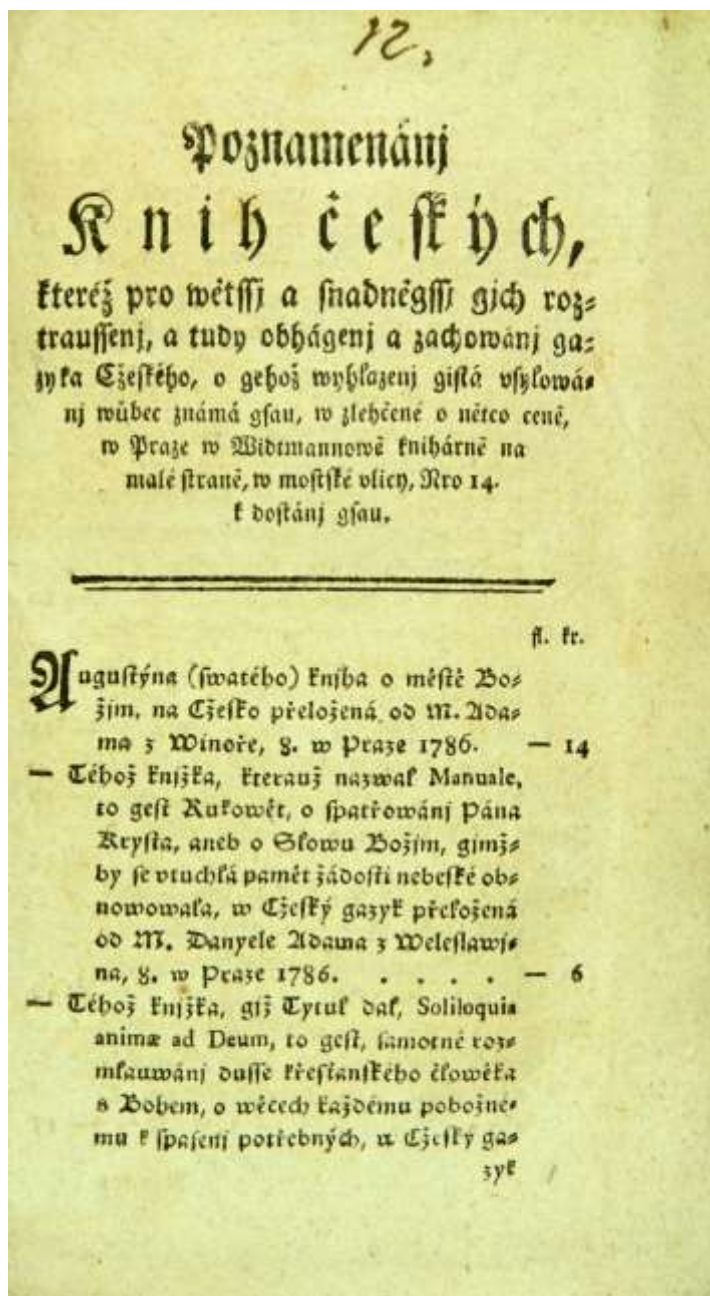
Man beobachtet in Karlsbad folgende Tagesordnung.

Die Zeit des Aufstehens fällt zwischen 5 und 6 Uhr, und das erste Geschäft der Gäste ist, im Negligé die benöthigte Anzahl Becher bey einem der hiesigen Brunnen zu trinken. Nach zwey Stunden, gegen acht Uhr ungefähr, ist diese Periode geendigt, und nun wartet jeder Kurgast entweder auf seinem Zimmer auf- und niedergehend die Wirkung des Brunnens vollends ab, oder er thut es auf einem kleinen Spaziergange, den er nach Belieben zu Wagen, zu Pferde, oder zu Fusse unternimmt. Um neun

---

*Entfernung einiger der wichtig-
sten Städte und Gesundbrunnen
Deutschlands von Karlsbad.*

	Deut. Meil.
Aachen über Cölln, Frankfurt, Würzburg, Bamberg, Eger, -	76
Amberg über Eger, - - -	18
Augsburg über Geisfenfeld, Re- gensburg, Schwarzenfeld, Tir- schenreut, Eger, - - -	42
Augsburg über Eichstedt, Neu- markt, Amberg, - - -	40
Bamberg über Bayreuth, Eger, -	21
Bayreuth über Berneck, Eger, -	14
Berlin über Potsdam, Wittenberg, Leipzig, &c. - - -	37

3a - O pravém způsobu cwičenj mládeže we sskolách českých; gegž Včitelům sskolnjm k vžitku
wyprawuge Kněz Aleš Pařízek, ... / Aleš Vincenc Pařízek. -- Praha : Kašpar Widtmann, 1797.
https://aleph.nkp.cz/F/?func=direct&doc_number=000008975&local_base=KPS

Na *2a: Předmluwa. Knjžka tato gest weytah z oně knihy, kterauž sem nedáwno w německém gazyku
o pravém způsobu cwičenj mládeže na swětlo wydal. ... -- Na str. 158: **Poznamenání některých knih
Českých, gichž gak včitelé při konánj auřadu swého, tak y djetky pro lepssj wycwičenj swé s
prospěchem vřjwati mohau.**

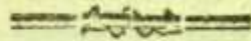
Digitalizované faksimile exempláře z NK ČR:

<https://books.google.cz/books?vid=NKP:1002290557&printsec=frontcover#v=onepage&q&f=false>

Skripta str. 30

	fl. fr.
zyř přeložená od Danyele Adama z Weleslawjna, 8. w Praze 1786.	— 12
— Tébož knižky dvě, prwnj šlowe: Šcař dlo hřisněho člowěka, a druhá : o marnosti zdegššho žiwota, 8. w Praze 1786.	— 5
Knjzma Rotterodamského knjha, w kteréž gednomu každému křesťanskému člowěku naučenj y napomenutj se dáwá, gačby se k smrti hotowiti měl, do Čještiny přeložená od Jana z Lobkowic, neyš wysššho šoffministra králowstwj Čješského, 8. w Praze 1786.	— 20
— Tébož ručnj knjžka o rytjři křesťanském, nynj podruhé wydaná, a na mnoha miřtech oprawená od Frant. Šaustýs na Procházky, 8. w Praze 1787.	— 34
Šonzyř (knjže) weselá Čžinobra, od gednoho zátabu, z Němedského wzatá, 8.	— 10
Janša (A.) Umění o chowánj wčel, 8. 1777.	— 36
Ignátia (šwatého) Arcybiskupa Antyechye, mučedlnjka Božjho a někdy šwatého Jana Ewangelisty wčedlnjka Epistoly, 8. w Praze 1786.	— 15
Knjha pro djetky, nebo wšeobecne obsahy a wygádřenj o wěcech, které djetky wěš dėti magj, a pochopiti mohau, 8. 1771.	— 15

Kronyř

- Kronyka Boleslawská, o poslaupnosti kni-
žat a králů Českých, a slavných ná-
rodu Českého činech, od založení té-
hož národu až do Jana Lucemburské-
ho, wyprawugicý, 8. w Praze 1786. — 36
- Lactantius Sirmianus o pravé poctě Boží,
8. w Praze 1786. . . . . — 12
- Preffáta (Woldřicha z Wlkanowa) Cesta z
Praby do Benátek, a odtud potom po
moři až do Palestýny, to gest, do kra-
giny někdy židowské, země swaté, do
města Geruzaléma k Božímu hrobu.
W té pak cestě wypisugi se položení
mnohých míst, y giných věcý, o nichž
se častě zminky děgi w starém y w no-
wém zákoně, kterěz znáti potřebj gest,
pro snadší wyrozumění Písem swatých,
8. w Praze 1786. . . . . 1. —
- Pulkawy (Přibika z Tradenina) Kronyka
Česká na poručení Karla IV. latině
sepsaná, potom pak y w Česťtinu vs-
wedená, a nynj w též řeči České z sta-
rožitného spisu poprvé wydaná od
Frant. Faustýna Procházký, 8. w Pra-
ze 1786. . . . . — 45
- Příkladné řeči a vžitečná naučení, wybra-
ná z knéb hlubokých mudrců, vřazu-
gicý pravidlo wezdegššho života,
gakby se každý rozslaffně držeti na swěs-
té měš, 8. w Praze 1786. . . . . — 20
- Přiučka

	fl. fr.
Přiručka učitele lidu.	— 40
Scilera (D. G. S.) Náboženství Nedospělých, z neynowěgšho Německého půwodního wydání přeložená od W. Tháma, 8. w Praze 1785.	— 24
Weytah z Kronyky Moskewské, někdy latinské od Alexandra Gwagnýna sepsané, potom w Český jazyk přeložené od Matausse Hofya z vysokého Města, 2č. w Praze 1786.	— 18
Weytah z Regimentu zdrawj, od Henrycha Rangowia, k vlastní potřebě synům jeho, w řeči latinské sepsaného, potom pak pro obecný užitek w jazyk Český přeloženého od Adama Hubera z Risenbachu, w umění lékařském Doktor, 8. w Praze 1786.	— 20

Poznamenání Knih Českých,
kterých k desícti gšau na starém městě w Českém
Expedych v zlatého půlkola wedle
železných dverí.

- E**zopowy Bášně spolu s geho žitorem. Wydané od M. W. Braméryusa. Sedmé vydání, s 2ti čistě rytými obrázky, též s rytým titulním listem. (Slauž k naučení a vyrašení mysli.) 8. w Praze, 1791. wázaná : 50 kr.
- M**aran a Onyra. Americký příběh, který se stal, když čtvrtý díl světa Ameryka nalezená byla, a Spas nyelové a Aneličané z žádosti nabyti velikého bohatství Indycany na křesťanskou wjeru obraceli. S čistě rytým obrázkem, a weštrz na postowském papjře. (Slauž k vyrašení mysli, a též se tu některý Americký obyčejnowé podotýkají.) 8. w Praze, 1791. newázaná 15kr.; wázaná : 18kr.
- R**eterisowé Trojanští. To gest : Wypsaný desítileté wálky Řeků s Králem Pryamem; též obležení y zrádného dobyti, a wyvrášení přestawného w světě města Trojanského pro Králownu Helenu. Od M. W. Braméryusa. Čtvrté vydání na psacím papjře. (W této kronyce gšau rozličný k čtení příběhowé.) 8. w Praze, 1790. wázaná : 13l. — Na sylném hollandském papjře newázaná 13l. 30 kr.
- Z**práva k wyreysowání pěti řadů sloupů podle dwanácti dílného modelu, w kterémž také co neyplatněji se vložuje, jak při wšech sloupů vzdálenostech trygilly a traksteyny strže malý počet spořádati se mají. B pohodlnějšímu wzywání kemesníků a gíných slawení milowníků s 22ti rytými tabulkami wydaná od Šim. Tručky řádu Premonstrat. 8. w Praze, 1783. newázaná 30kr.
- Tobolka

Tobolka zlatá, aneb lašomí žádost peněz nenasyčená. Od
Sámone Lomnického; nyní znova vydaná od Frau-
Tomfy. (Příběhové w této knize gsau k dobrému na-
učení, y pro vyrazení myslí.) Weškrz na postkowiškém
papíře, s wyobrazením Lomnického. 8. w Praze,
1791. 45 fr.

Život Césáře Karla Čtvrtého a Krále Českého. Noy-
prvé vydaný od Ambrože z Ottersdorfu, nyní od Frau-
Procházký. Nazad vypisuje se Forumování Králů Čes-
kých. — Na postkowiškém papíře s wyobrazením Karla
Čtvrtého. w Praze, 1791. 36 fr.

(NB. Následující spis bude k dostání teprw po novém ro-
ce 1792. a pak se jeho cena w Českých Novinách
oznámí.)

České Amazonky; aneb Děwčí Bog w Czechách pod zpřá-
wan Kelyuě Wlasty. Stará rozprávka. — Gest 19
tisklý Román rozdělený na Kapitoly, weškrz velmi milé
a kratochvilné čtení, w kterémž mnoho rozličný příbě-
hové obsaženi gsau. s obrázkem 8. w Praze, 1792.

O žiwelch pro Mládež, na způsob Eberta, Byřmířa a
gimích. Od Ant. Synka Hostě z Sarentálu. — W
tomto spisu dáwá se naučení, co a gal o přirozených
wěcech moudře a filozoficky smeyšleti máme. 8. w Praze,
newázaná 6 fr.

Kronyka Moskewská, vydaná od Matarusse Gosta. Při-
dána gest dwogj cesta do Moskwy Zygmunta z Serber-
steyna. w Praze, 1786. 20 fr.

Věcel lidu na rok 1787. pozůstáwající w 12ti částkách,
aneb na 12 měsíčů rozdělený. — Obsahuje w sobě tato
knihy velmi potřebná naučení gal k domácímu hospo-
dářstwu, tak y k nawedení počestného a chwalitebného
žiwota, a zvláště w ni pěknj příběhové k welikému o-
žitku slaužejí. 8. w Praze. 35 fr.

Věitel lidu na rok 1788. podobně má 12 částek, w kterých
též rozličný příběhové gsau. 8. w Praze. 35 fr.

Báňné w řeči wázané. Wydané od Wácl. Tháma. Druhé
sebrání. 8. w Praze, 1785. na postkowiškém papíře 10 fr.

Krátké a výtečné gednání o dobytku owčím, jeho pas-
wách, zymním chowání, též o wšelikých jeho neduzých,
a gal se léčiti magj. 8. w Praze, 1781. wázaná w pa-
píře 8 fr.

Obecná

Obecná zpráva, galými prostředky Dř. Wyzkloš předgje
 ti, a odud pocházegicý rozličnj neduhové hogiti se mac
 gj. 8. w Praze, 1785. wázaná w papjše : 6 fr.
Regiment zdrawj, wydaný od Adama Hubera z Ryzens
 bachu w učenj lékařském Doktoru. zhé wydánj. 8. w
 Praze, 1786. wázaná w papjše : 15 fr.
Kniha o hotowenj se k šurti od Erazma Rotterodamského.
Přeložená do Czeštiny od Jana z Lobkovic nejwyšší
 ho Hofmistra w králowstwj Czeškém. 8. w Praze, 1786.
 wázaná w papjše : 10 fr.
Tomša's (S. J.) böhmische Sprachlehre. To gest: Czešká
 grammatyka, dle kteréž se Němec dobře česky učiti mů-
 že, a kteréž také Čech k wynavčeni se dobrým prawi-
 dlám a Soutari s nejlepším prospěchem vjzwati může.
 8. w Praze, 1782. newázaná : 1 fl.
Krátká Kázanj na všedky celého roku swátky z rozličných
 znamenitých Kazatelů francouzských wyražena, a k vžitku
 wenkowského lidu zřizena od J. G. Hollanda faráře w
 Wáru blíž Ingolstati, nynj od kn. Frant. Haymana
 na Ciesko přeložená. Djl zhy. wětší 8áw. w Praze,
 1791. newázaná : 1 fl. 30 fr.
Glas Pastýře, to gest: Sprostno-vpřímná kázanj k osad-
 njm owčičkám na všedky přes celý rok ueděle od D.
 C. S. Dana faráře Regnis w zemi francouzské. 4 Dily,
 wětší 8áw. w Praze, 1775 — 78. newázaná. 3 fl.
Arwe newinné šizniwj Wlcy, Dyoklecyan a Maximian,
 Cěsarové Říjmští. Druhé wydánj od Jana Beckow-
 ského. 8. w Praze, 1751. wázaná. 36 fr.
Tomšy (S. J.) Malý Německý a Cieský Slownjk (neb
 Dykcyonák) kteréž k překládánj z Německého do Czeš-
 kého gazyka slaužiti může. 8. w Praze, 1789. newá-
 zaná : 1 fl. 30 fr.
Medea. Hra hudebnj od Dana Gottera. Přeložená od
 Karla Tháma. Na postowském papjše. 8. w Praze,
 1787. : 2 fr.
Pulkawy (Přibika) z Tradenina, Kronyka Cieská na po-
 ručeni Karla Čtrvrtého latině sepsaná, potom w Cze-
 štinu wvedená, a powrwe z starožitného spisu wydaná
 od Frant. Faustyna Procházky. 8. w Praze, 1786. nos
 wázaná : 40 fr.
Laftancyus Firmianus. O Pravé Poctě Božj. 8. w Pra-
 ze, 1786. newázaná. : 12 fr.

Oldřich

4a - Kraméryusovy Cýs. k. Pražské Posstowské Nowiny.... -- Praha : Česká Expedice, 1791 1.1.

https://aleph.nkp.cz/F/?func=direct&doc_number=000008464&local_base=KPS

Digitalizované faksimile:

<https://books.google.cz/books?vid=NKP:1002400236&printsec=frontcover#v=onepage&q&f=false>

wém roce své skončení vezmou. Takové tedy hlavní změny y člověku gednomu každému nechť na důkaz slauží, že také geho wšeliké těžké a zlé přispádnosti s skončením starého roku při nastalém novém roce w lepšij a porěšitězdlné změněny a obráceny býti mohou. Abychom pak se takového dobrého w gístotě nadíti mohli, tedy gá winssugij, aby předewšij mezi námi wšeliké nepřátelstwo, nepřijetí, wstřowání, proz následowání, záwist a nenáwist, wšickni aukotowé a podwodowé, a slowem wšef, což mysl bližnjho našeho formautiti můzže, daleko zapuzeno a z nás wykočeněno bylo. A tak porom naděgem se w prawdě, že gakežkoli zlé wěcy starý rok na nás wwalil, nový od nás ge odstranj, a nám wšefco dobré w hognosti přinese.

Čehoby pak Spisowatel těchto Nowin neyhlawněgi winssowal, gest to, aby se opět swým Panům Etenátiům tak zaljbil, gakož geho práce prwe wšibec lafkatě přigata byla; a na ten způsob on se zase přičinij, že y tjmto rokem Páni Etenáti z geho Nowin očekáwaného porěšeni, wyprawowaním wšech přjbehů z celého swěta, zboweni nebudau.

Zpráwy o wálce a pokoji.

My sme w našich Nowinách přez deslých o tom pochybowali, aby Rusowé w tak krátkém času pewnosti Ismailu byli dobyli. Taro naše pochybnost nowým listem z Kakaus sturečně gest porawzena; nebo tento list prawij:

„Tenjé tak hrubě weliká chyba, že onehdy o dobyrij pewnosti Ismailu psáno bylo. Starečnj Rusowé místo toho dostali ginau pewnost, totiž Isáci,

kteráž gim mnohém wětšij wžitek přez nášij, než předrijm o Ismailu praweno bylo. Taro pewnost wždy Turkům slaužila za sklad wšij porrawy, kdykoli wálku s Ruským dworem wedli, nebo odtud wšefco pohodlně k swému wogstku dowážeti mohli. A tjmto pozdním časem Turkům dokonce nenapadlo, aby sobě Rusowé w té straně, kdež Dunag do moře padá, s nášijm po wodě cestu porawzaji, a s tak znamenitým počtem wálcečných lodj tak daleko se pustiti mohli. Podlé této zpráwy, Rusowé w prawené pewnosti Isáci nabrali tolik kočistij, a zwláště co se tčne porrawy, že polnj Maršalek Bnjze Potemkyn za celých 8 mēšiců wšefco své wogstko náležitě wzdřeti můzže. Také y to porawzeno gest, že Rusowé w oně straně Dunag čestli, nebo z nich gedna částka pustila se na pewnost Tulci, a gj šťastně dobyla. Mezy tjm také nenj dlouho do toho dūej kdež o wybogowání Ismailu wšlyšime. Taro pewnost gest toliko z té strany po suché zemi něco slyněgi ohrazena, od Dunage wšaf má gedně hrad, na krez ryž se Turcy cele bezpečiti nemohau.

Kteréz zpráwy přicházej z Tureckých hranic, aneb z Petrohradu, wšefce nazporád čej nás wbezpečiti, že Ruský dwůr Pruského prostřednjctw nijádným způsobem přizmauti nechce, byt ho to cožkoli stálo. W tomu se dokládá, že Rusowé za tau toliko přjcinau ze wšech stran na Turky dorážj, gen aby se oni bez Pruského prostřednjctw k zawření poroge přičinili.

*) Ginj listowé z Moldawy a Walach prawj nám, že od začátku prosynce částěgi rychlij poslowé od Bnjžere

Pos

Potentkyna k neywyššimu Wezýrowi, a jiný nazpátek dobýhali. Dle čehož mnozí chci souditi, že snad tito dva neywyšši Wádcové naz nowo opét mezy sebau o zawřenj počoge gednagsj.

Ostatně z Tureckých hranic slyšsime, že obě strany, gať nasse tak y Turecká, vložene přjměťj bedlivě zachowawagj. W Čistowě, kdež má předce shromážděnj držáno býti, wšickni Páni Poslowé gíž dne 4 prosýnce chtěli býti pohromadě, tak že od toho dne gíž gednánj o počog swúg počátek wýřti mohlo. Gaťzkoli Rusowé na wšech stranách Turkům welikau překážku činj, tak se předce na neywyššim Wezýrowi wšescka péče a starost znamená, že hledj, aby místo Čistow předewšim nepřátelstwim a předewšim wálečnýmí autoky zachráněno bylo.

Cyřácký Král, zplnomocněnj Posel, swobodnj Pán z Herbertu, dne 1 prosýnce, a hyc neyprwěgšj mezy ostatnjmi Posly odgel do Čistowa, kdež prostřednjewj Rakaušského dwora k vgednánj počoge mezy Rusým a Tureckým dworem ponawrhne, a pro swúg dwúr Turkům předloží, aby genu k skončěnj wšelikého dalššjho nepřátelstwa těch pzwonostj Bělehradu, Orsowy, Nowýho a Dubice postlaupili.

Gaťkoli tato teď podotknutá zpráwa nehrubě nám naděge k vgednánj počoge stáležo činj; nebo požádánj Rakaušského dwora gest takowe, ku kterémuz se Turcy nikterak přwé podwoliti nechtěli; wšak ale list z Semejna naz proslo prawi, že počog s Turky gíšj máme. Na čem ale tento Dopisowatel

swé domněnj zakládá, my zhola wědětj, aniž wyšetřiti můžeme; anobř powěz doměgšj nám wěc gest, že dworská polityka za nyněgšjch časů neda se wystaumati. Náš dwúr dosawad wšim k wálce zaopatřen gest, na pomocy mu neschází, a pokyne toliko přstem, hned celé králowstwj Vherstě táhne proti Turkům. S tímto našim domněnjm také se stownáwá list z Sycmie, kterýž o wygednánj a zawřenj počoge po tu chwili pochybuge.

Z Kisse tento list nám přišel do rukau: Turecká pewnost Bylia Nowá nynj má giného Pána; a tato zpráta gest Turkům nenabytná. Nynj Bnjže Potentkyn s celau mocj táhne na pewnost Isinail, a pokud se y toho místa zmocnj, tedy bez protahu přegde řeku Dunag. Gíž mu mnoho wje nestogj w cestě, a zwláště když gestě gen dwau pewných míst dobude. A pokud se gednau na prawém břehu prawené řeky vsadj, tak neywyšši Wezýr pro zachráněnj hlawnjho města Konstantynopole neywhnutědlně s njm bitwu swěsti musj. Gať to těžký staw pro Turky! a zwláště tímto časem, když Turecký wogák gíž s neywětšj nechutj w poli stáňj. Za gisté w té celé wogně nemohl lid s takowau dychtiwostj na wywedenj negaké wěcy očekawati gaťo nynj, nebo na tom wšse záleží, zdali se Turcy z celé Ewropy stěhowati nemusj.

Z Brandeburka neyposledněgšj psánj potwzuge toho, že Turecký Posel do Berlina přigede, a dokládá, že Turecký dwúr na tom zůstáwá, aby počog neginác zawřen byl než zprostředkowáz njm Berlinského dwora, a od poloostrowa

wa Krymu že nikterak odstoupiti ne-
chce.

Z Turek, Listové z Konstantynoz
pole psaný na den 10 října obsahují
v sobě onen spis, kterýž Šweydský Po-
sel Pan Haydenstam v přítomnosti sobě
přítomnýho Pana Brentano dne
27 září Turecké zemské radě odvedl, a
kterýmž ukázal, jakým způsobem pokog
mezy Šweydy a Rusy zavřen byl. Ten
spis gest w následujícíh synyl:

Podepsaný šwejský vctivostj wzné-
šenému Tureckému dworu w známost
vwádí, že Brál a Pán gegich pro za-
chowánj draheho přátelstwa a záwazku
s Ottomanským dworem, a pro zachow-
wánj Šweydského králowstwj s Ruským
dworem na den 14 srpna pokog učinití
přinucen byl. Ottomanský dwúr zagi-
sté s vpokogenu mysli spatíj, že Brál
při shromážděnj, kteréž přjcinau ge-
dnánj o pokog držáno bylo, obzvláště
na to ohled měl, aby Ottomanský dwúr
žádného strácenj nerpěl. Při zbežném
gednánj o pokog hned Brál těchto dwau
članků ponawrl: 1) aby pokog z strany
Ruského dwora s Šweydy hned také y
s Ottomanským dworem podepsán byl;
a 2) aby Ruský dwúr Turkům polo-
ostrow Krym nawrátil. Ruská Cysar-
owna k přigetj těchto dwau članků byla
nakloněna; než hned tjm časem také
předstawila, jak welice cyzý mocnosti,
a zvláště Berlinský dwúr, kterýž se do
důležitostj Tureckého dwora wplel, ten-
to pokog ztížily, a genu byly na pře-
kážku; a tau přjcinau že wšecko wyda-
la na Bnjže Poremkyňa, aby on sám
zvláště a bez přjciněnj giného dwora
s Turky o pokog gednal, y geg také

podlé své wúle zawřel. Poněwadž ale
Brál o tom nikterak slyseti nechěl, aniž
toho ponawřenj přigal, aby Ruská Cy-
sarowna zvláště pro sebe s Turky pokog
učinila; tedy Ruský Ministr na den
13 srpna Šweydskému zplnomocněnému
Poslowi gegj Milosti Cysarowny pro-
hlášenj w známost wwedl, kteréž také
hned do protokolli wneseno bylo, a w-
bezpečil Brále, že Ruská Cysarowna hned
zaroweh při gednánj o pokog s Šwey-
dy y také s Ottomanským dworem poz-
dlé následujícíh tříh članků narowná-
nj učiniti a pokog zawřiti chce. 1) že
wšecky země, gakežkoli tauo wálkau
wybogowány byly, nawrátj; 2) že poz-
lostrow Krym do swobodného stawu,
gakož při zawřenj pokoge w Baynardgi
pozústáwal, wweđe, a 3) že pewnosti
Čiakow a Bendr wybođj.

Tito tedy člankové byli od Ruské-
ho dwora vloženi, y také giž do proto-
kollu wepsáni. Mezy tjm Brál Šweyds-
ký měl to neshléstj, že geho wálečné
lodj welikau škodu repěly, y mnohé na
mizynu přišly; zvláště pak geho předz-
sewzetj na Petrohrad strze odporne ži-
wly zkaženo bylo. Zatjm Brál Pruský
měl zaneprážděnj s Rakauským dwor-
em strany wygednánj obzvláštěnjho po-
koge; na ten způsob Brál Šweydský wšj
pomocy byl zbawen, kteréž z té strany
očekáwal. Břom toho wšak, a ačkoli
Brál giž přes 70 millionů piastřů měl
škody, nicméně ale předce pokoge, po
kterémž Šweydský národ welice taužil,
nikterak přigmauti nechěl. Russtj a
Šweydsstj Ministrówé od sebe se roze-
šli. Brál na to nastupowal, aby tito
dwa člankové znowa do protokolli w-
psáni

psáni byli: 1) aby Švédský Král sám mezi Ruským a vzneseným Ottomanským dvorem prostředním byl, a 2) aby Ruský dvůr bezesší podmínky pro loostrov Brym nazpátek vrátil. Ruská Císařovna ale třemi rychlými posly odpověděla se tomu, že pravých dvou článků do protokolu nepřijme, a druhý článek naprosto zavrhla. Na ten tedy způsob Král při Císařovně Ruské nemoha ničeho vyříditi, a k tomu mace vesměcky podepsati poručil. Zatím však Král dal sobě všicko na tom záležeti, předně, aby se dvůr Ruský do vládařství Švédského dwora nemysl, a druhé, aby Ottomanský dvůr o vyjednání pokoge v bezpečí mohl; a strže to mezi Švédským a Tureckým dvorem pozůstáwající aliance nanowo potvrzena býwá.

Podepsaní Mynystrowé, Haydenstam a Brentáno, gestě nato předstawi wěrně amysl svého Krále, a geho dobré zachování k Ottomanskému dworu, a zvláště wyžádali sobě tu čest, aby w sautromnosti s Tureckým Mynystrem, řečeným Kays-Effendy, porozmluwiti mohli strany oněch důležitých přicin, kteréž Králi zbraň z rukau wytrhly, a geg od wálky, kteráž zagisté k své wěle pochwale, též k vžitku Tureckého dwora wedl, přestati přinutily.

Španělské zpráwy wádí nám w známost, že po učiněném pokoge s Anglickým dworem, nyní se pracuje o pokog s Marokanským Sultánem, kterýž také brze k swému skončení přigde. Španělský dvůr o této wálce nyní reprw následující dáwá zpráwu:

Nynější Marokanský Sultán hned po dosednutí na cysářskou stolicu dal na sobě znáti, že o Španělském králowství docela ginác smeyšší než geho Dědek. Brzy sine se dowěděli, že velké množství wálečného lidu dohromady stáhl v Tetuanu a Tangru, a že pewnost Cewru oblehnouti chce. Prorož sine hned tuto pewnost dobře opatřili, a w něj za Řiditele Generállaynanta Pana Urbino ustanowili. Dne 24 září přišlo 100 Mauřenjů s bílým praporcem před řečenau pewnost, proti kterýmž tlumočník s synau stráží wyslán byl. Semu řekl Wůdce Mauřenjů, aby powěděl Řiditeli pewnosti, že Marokanský Sultán pokoge s geho Milostí Baskolickým Králem nezrušil, a že w málo dnech přigde list od Sultána, kterýž Španělskému Králi bude musyt odwedten býti. Y stalo se tak, že oznámený list skutečně na den 30 září přišel, a dodawatel vbezpečowal, že se w něm o pokoge gedná. Mezy tím bylo slyseti, že na den 29 září k Tetuanu wogsko 20 tisíc mužů syné přitáhlo, při kterémž Sultán sám osobně pozůstáwal, a již dne 30 w večer k řece Symy as 6 tisíců nepřátelských jezdců přitáhlo, kterých dostawše gestě 3 tisíce pěšho lidu na pomoc, vesměcky wrchy okolo Cewry osadili. W večer opět zástup rychých Mauřenjů přitáhl s bílým praporcem k pewnosti, a gedem z nich tázal se, zdali Králi Španělskému list odwedten byl. Od té chvíle, a zvláště následujícího dne zrostl již počet tak welice, že tu 20 tisíc Mauřenjů bylo, který celau pewnost oblehli.

Když nato gegich těžká střelba přestawes

vezena byla, počali nepřátelé s velikým násylím na den 9 října stříletí do pevnosti, kterýmž však Španyelové z dvou patrych hlucně odpovídali, a velikau mezy nimi učinili porážku. Druhého dne opět přišli s bílým praporem; geden znamenitéjší Mauřensj, gmězem Muley Aly, žádal o Říditelem pevnosti mluvití, a genu pravil, že Marokanský Sultán s Španyeli chce pokog zachowati, a tau přicinau je zase wšeckn lid y wšecku střelbu od pevnosti odstranit. Toto však připowěd nez mohla Španyelům žádné wjry způsobiti, poněwadž wšickni Mauřensjnowé w swém polním ležení zůstali, šfancemi se ohradili, y ginák nevtále na kořisti wyzbíhali. Nási tedy Španyelové nepřestali na pevnosti pracowati. To wízdauce nepřátelé, nanowo počali do pevnosti pálti, a našich dělníků práce chtěli překaziti; ale pořádké násylnau střelbau z kusů nazpět zahánáni byli. Také tjm gegich wšecká práce přestati musyla. W takowém stawu wšecky tyto důležitosti zůstaly až do dne 3 listopadu, na kterýž den w nocí opět nepřátelé 23 pum do pevnosti whodili, a něco domů bezewšš giné škody pobočili. Toto gegich střelenj na den 4 listopadu trwalo až do poledne. V večer přišel opět Muley Aly s bílým praporem, a pozvěděl, že Sultán Marokanský, poněwadž byl list od Brále Španyelského obdržel, wšecko nepřátelstwo proti pevnosti zastawiti chce, a téhož y od Říditele očekáwá; a že také skutečně již Posla wyslal ku Bráli, kterýžby s ním o pokog gednal. Na důkaz své náklonnosti k pokogi poslal Říditeli pevnosti

12 tučných kraw a několik obilím nasložených vozů. — Nynj tedy očekáwá se ta zpráwa, že s tjmto diwokým národem skutečně pokog zawřen bude. Mezy tjm slyšime, že se Brál Španyelský na místě dwakrát sto tisíc piastru napotom wěšši summu každoročně Marokanskému Sultánowi dáwati zawázal.

Rozličné politycké Zpráwy.

W Wydrlandu gest nynj obecně potěšeni, že se pod předesslé vládašiwj dostali, a že swých předessých práw opět požívati mohou. Cysácké wogšto wšudy bezewšeho odporu přigaro bylo, a již nikde není zmjinky o předesslém pozdwižení. Polnj Maršalek Pan Baron Bender dá sobě neywice na tom záležeti, aby wogšto pod neypříšnějši házňi držáno bylo, a pro zachowánj lidu, kteryž se zbančené strany přidržel, nynj wúbec rozepsal pardon, a trwá až do dne 10 vnora letošního roku.

Geden dšl cysáckého wogšta pod zpráwau Generála Latúra a Borosa dne 7 prosynce při hlucném zwonění na wšecky zwoy přitáhl do Gentu, kterýmž wstřic wysel magistrát, a gim kljče od města odwedl. Také z města Lewen přichází zpráwa, že tam opět wšeckn pořádek wwedn gest; študenti z menššich škol dne 4, a z wyššich škol dne 13 prosynce k swým študijm se nawrátili.

3 Widně 22 prosynce. Gcho cys. Král. Milost na den 19 toho držel kapitolu rytšského Terezyanského řádu, a potwrdil wšech audů téhož řádu, genž prwe k němu ustanoweni byli. Veliký
Kij

Příz Terezyanského řádu obdrželi: Jeho král. Wyvýšsenost Arcykniže František, kterémuž geg sám Cysar zawěsíl, polnj Zbrognošta Hrabě Blerfě, polnj Zbrognosta Baron Dewins, a polnj Maršal leť Baron Bender; za Řiditele téhož říže ustanoweni gsau: Polnj Maršaleť Laytnant Baron Scolie, polnj Maršal leť Baron Spleny, a Generálmajor Baron Baraicaý. (Kteří obdrželi rytířský říž, ty wšecky w přisřich Nowinách položime.)

Jeho cýs. král. Milost za Trukfasy ustanowil: Cysarštké král. dworské Rady, Františka z Dornfeldu, Konráda Senz gla z Sorgentálu, a Františka z Sonens felu; pak doleyřich Rakaus appellacy Radu Jozefa swobodného Pána z Waldsteten, Čestého ģubernyum Radu Jozefa Taulowa vrozeného z Kozentálu, Pána Filipa Wildburka, a Barla Diera.

3 Widně 25 prosynee. Jeho cýsarštká král. Milost, kterýž před několika dny powětrně nestrowice měl, nynj se opět lépe wynachází. — Jeho Milost Král Neapolitanštký spolu s Arcyknižary na den 22 toho w Mayaignu, a dne 24 w Kapenburku s honban měl své wyraz ženj.

3 Rakaus 26 prosynee. Nynj příž činau Wyderlandštkých důležitostí hledj se wšecko w takowý řád wvesti, gakož za Cysarowny Marye Terezye, a za času Wjstodržjeyho Wywody Barla z Kozrynku býwalo.

Při tom gessně zůstává, že Německé wogřko do Vher, a Vherštké do ģiných dědičných zemj k přeloženj přigde. — Před několika dny šrz Wjden ģel do Krowa Pan Generál nad ģjzdan

Hrabě Wurmsfer, kdež hlawnj wogenzkau zpráwu přigme.

Některj we Wjdni, gaf w znázmost přisřlo, že štokřis a herynty přizwážeti powoleno bude, ģřelí toto přizwáženj pachrowati; ale Moenáš proz hlášyl se w tento smysl: "Nemám na tom žádně libosti, aby obģod, kterýž ģuděmu ģlowěku toliko k wžitku a pro ģeho potřebu býti má, w ģakěšy lichwárštkwj obráćen byl."

Geřich král. Wyvýšsenosti Arcyknižna Marye Krystyna, a gegj Pan Manžel Wywoda Albert Sastý po něgakém ģasu opět pogeďau do Wyderlandu, a tam hlawnj zpráwu gakožro Wjstodržjey přigmau.

Jeho Milost Cýsar neymilostiwěģi našřdil, aby wdowám, kteréž penzy zař sluhugi, takowá penzy hned od toho dne, gaf plat gegjch manželi přesřawá, wdělowána byla.

Podle listů z Litychu obecny lid opět tam bauřiti počná; wšak ale nez bude to dlanho trwati, poněwadž tam odewšad Řisřtké wogřko táhne.

Dne 10 prosynee v wečer w Šáģu Páni Wjnyřtrowé třjch řgednocených dworů s cýsarštkým král. zplnomocněným Wjnyřtrem Panem Hrabětem Merceý zawřenau šmlawu, kteráž se na Wyderlandštké důležitosti porahugi, podepsali, a po málo dnech w známost wwedena bude.

Dne 11 téhož w Bryřtu ģeho ģmiznency, Pan Kardynál Arcybřkup Melchelský, w přjtomnosti polnjho Maršalka Pána Barona Bendra a wšech Panů oficyřů držel slawně Te Deum laudamus za šřastně vpokogenj wšech domáćých různic a rozbroģů.

Wey:

Nejposlednějši listové z Waršawy opět wyprawugj, že veliká částka Polských Panů předce gen Saského Kurfiesta za svého budaucyho Krále woliti chce. Listové wšak ze Sas ubezpečugj nás, že tyž Pan Kurfiest k Polskému trůnu nehrubě velikau chut má, leč žeby ho snad dědičně a s přiwolenjm okolnjch mocnostj dosáhnutí mohl.

Pán Předstítel na Robinsona.

Uro. 293. Pan Joz. Streyček w Staré Pace. 294. Pan Matěj Fisser správce w Starém Kníně. 295. P. Jan Musyl, 296. Pan Pawel Nowák oba měšťané Pražští. 297. Pan Frantisek Oesterreicher prwnj cys. král. farář w Dolejššich Světech. 298. Panna Marye Anna Lexowá w Praze. 299. P. Wácl. Pester měšť. w Brálovu Hradeč. 300. P. Giřj Bostál měšť. w Pláčech. 301. P. Frant. Köfler w Swobodných Dworčich. 302. P. Jan Buryánek Sládek w Rychnově. 303. P. Jan Štěpán školnj Věitel w Ginjně. 303. P. Ondř. Markowic w Kadwány w Vhřich na 10 exempl. 305. P. Jan Horčík měšťan w Banské Bystricy w Vhřich na 3 exempl. 306. P. Wácl. Wolák farář w Hostěradicích w Morawě. 307. P. Joz. Dwořák farář, 308. P. Frant. Cayz, oba w Staré Boruně. 309. P. Jan Pařízek, P. Frant. Lešauský, P. Floryán Welebil, wšickni w Brálovu Městec. 310. P. Joz. Medbal Sládek na Zbraslawi. 311. P. Jan Petzora Sládek we Žďáře. 312. P. Matěj Chromý hosp. w Oštrawě. 313. P. Matěj Plička w Písku. 314. Duchownj P. Petr Molnar, 315. P. Wácl. Kretolický, 316. P. Frant. Swoboda školnj Věitel, wšickni w Brauně. 317. Pan Jakub

Matěj w Wichowě. 318. P. Frantisek Zuber w Kuzyni. 319. P. Matěj Sedláček na Bílé Hoře. 320. P. Jan Wazněček w Sněžném. 321. P. Frant. Fleyel w Solnici. 322. Giřj Kupec w Dussinku.

Práva.

Dne 14 vnora toho roku w cysácké král. bibliotece počne se držeti licytacy na zvláštěnějši knihy wšelikého vmění. Páni Milownjcy o katalog mohau se hláštj v cys. král. Rady a Biblioteckáře Pana Kanownjka Ungara, kterýž také od každého kommisary k upowánj těchto knih na sebe přigme, pokudby žádného giného k tomuto zancpráždněnj zwoliti nemohli. Tato licytacy toliko ráno každodenně od 9tě až do 1nē hodiny zpoledne držeti se bude, a knihy se newydagj než za hotowě penjze.

Okolo Doxan Páni Milownjcy českých knih a těchto cys. král. Nowin, pokudby těchto věcy požádali, nechť se ohlášj v Pana Jozefa Justa školnjho Věitele w Doxanech, kterýž jim o wšem náležitau dá wědomost.

Páni Čtenáři těchto Braméryusových cys. král. postrowských Nowin co newctiwěgi se žádagj, pokud ge napoztom po postě bráti vmyšl magj, by swau pololetnj prenumeracy 2 zl. 10 kr. buď při své newbližšj postrowské sstacy, aneb při zdeyššim wrchnjm cys. král. postrowském auřadě složili; aneb pokudby gich bráti nechťli, aby ge opět řádně nazpátek odeslali. — Na Pány Postmistry podobně newctiwěgšj žádost gest, aby tyto Nowiny lidu w známost wwedli, za kterauž lastkawau službu opět se jim ke wššj službě ochotně a wděčně zawazuje.

Wydawatel Kramerous.

(Bez Závětku.)

Letopisowé Trojansstj.

To gest:

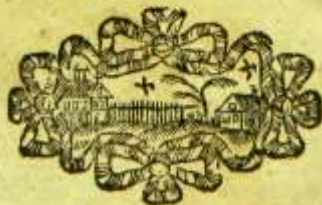
W y p s á n j

Desýtileté wálky Řeků s Králem Pryas-
mem; též obleženj y zrádného dobytj, a wy-
vrácenj přestawného w swěte města Trojanského
pro Králownu Helenu.

Po předesslém trogim wyháňj
nynj počtwté wydanj prách a nákladem

M. W. Braméryusa.

W Praze, 1790.
K dostánj w České Kowlnářské Expedicj.

5a – titulní strana: Letopisowé Trojansstj. To gest: Wypsánj Desýtileté wálky Řeků s Králem Pryamem; ... / Guido della Colonna. -- Praha : Česká expedice : Tiskárna normální školy : faktor Václav Piskáček, 1790. https://aleph.nkp.cz/F/?func=direct&doc_number=000005168&local_base=KPS

Digitalizované faksimile:

<https://books.google.cz/books?vid=NKP:1002290680&printsec=frontcover#v=onepage&q&f=false>

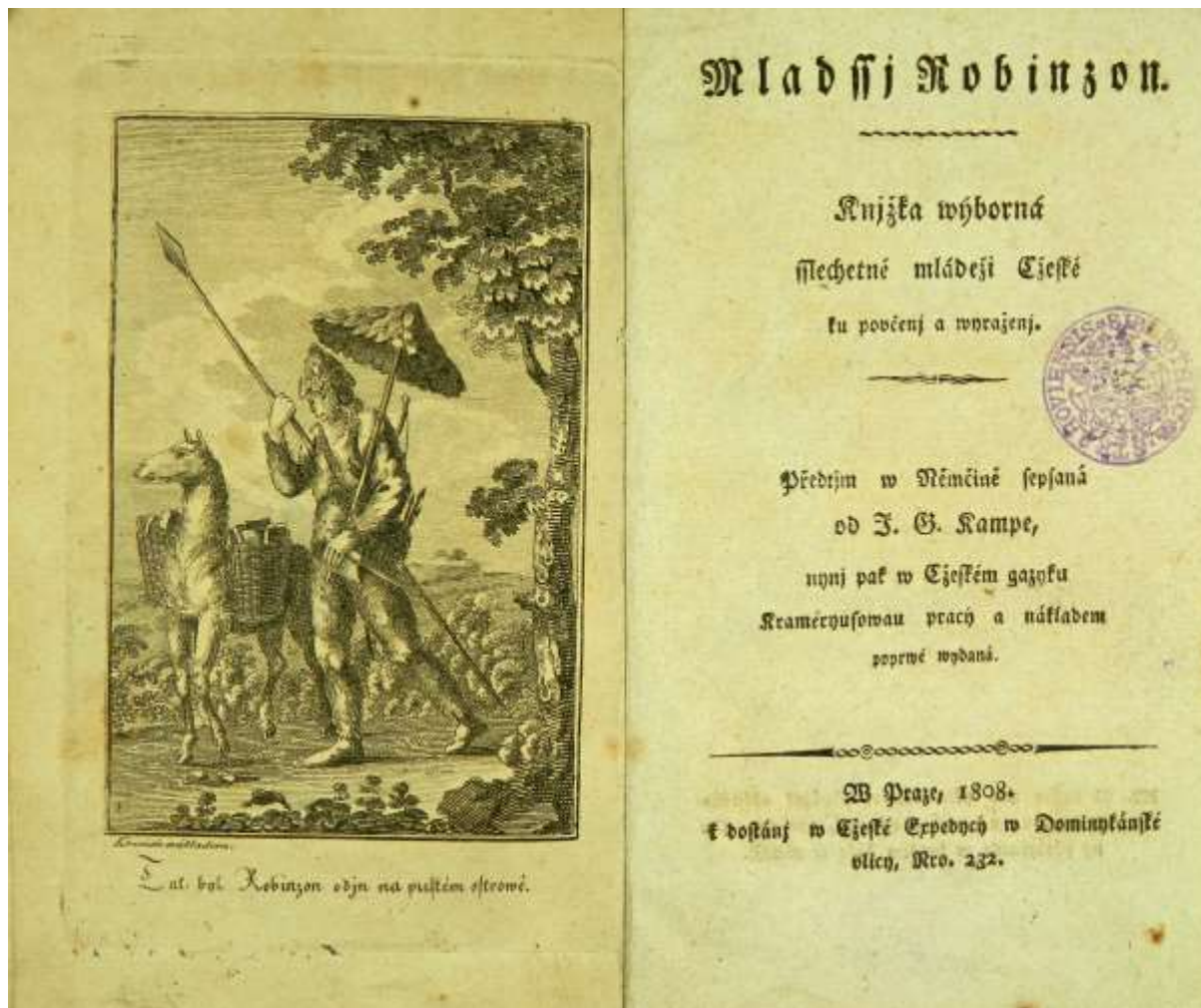

6a – titulní strana: Zdeněk z Zásmyku s swými tovaryšsi... / Josef Schiffner. -- Praha : Česká Expedice, 1799. https://aleph.nkp.cz/F/?func=direct&doc_number=000015408&local_base=KPS

Digitalizované faksimile:

<https://books.google.cz/books?vid=NKP:1002290684&printsec=frontcover#v=onepage&q&f=false>

Skripta str. 31-32 (Kramérius)

7a – titulní strana: Mladssj Robinzon : knížka zvlásstnj šlechtné mládeži České ku povčenj a vbrazenj / předtjm w Němčině sepsaná od J.G. Kampe ; nynj pak w Českém gazyku Kraméryusowau pracj a nákladem poprwé wydaná. -- W Praze : Česká Expedyce, 1808.

https://aleph.nkp.cz/F/?func=direct&doc_number=001447177&local_base=NKC

Skripta str. 31-32 (Kramerius)

Zrcadlo Příkladův

č naučenj a obweselenj.

A nebo:

Rozličné pěkné Hystorie

o maudrých a possetilých, o dobrých
y zlých lidech; z kterýchž se učiti můžeme,
co činiti, y čeho nechati máme, abychom
šťastnj byli, a šťastně život
swůg skončili.

Sebrané pro dobré swých kraganův
od
Antonjna Borowého,
školsnjho učitele w Zlaté Koruně.

Kraméřnufowým nákladem.

W Praze, 1794.

č dostánj w Českě novinářské Expedych, w
Domtynšťanské ulicy v Praze Kro. 373.

8a – titulní strana: Zrcadlo Příkladův k naučenj a obweselenj... / Antonín Borový. -- Praha : Jan Karel Hřaba - dědicové : faktor Matěj (Matyáš ?) Šťastný, 1794.

https://aleph.nkp.cz/F/?func=direct&doc_number=000003734&local_base=KPS

Skripta str. 31-32 (Kramerius)